

Βρυξέλλες, 18.3.2019
COM(2019) 138 final

2019/0079 (NLE)

Πρόταση

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

που επιτρέπει στην Ιταλία να εφαρμόζει, σε συγκεκριμένες γεωγραφικές περιοχές, μειωμένους φορολογικούς συντελεστές στο πετρέλαιο και το υγραέριο που χρησιμοποιούνται για θέρμανση, σύμφωνα με το άρθρο 19 της οδηγίας 2003/96/ΕΚ

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

• Αιτιολόγηση και στόχοι της πρότασης

Η φορολογία των ενεργειακών προϊόντων και της ηλεκτρικής ενέργειας στην ΕΕ διέπεται από την οδηγία 2003/96/ΕΚ του Συμβουλίου⁽¹⁾ (εφεξής η «οδηγία για τη φορολογία της ενέργειας» ή η «οδηγία»).

Σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 1 της οδηγίας, εκτός από τις διατάξεις που προβλέπονται ειδικότερα στα άρθρα 5, 15 και 17, το Συμβούλιο, αποφασίζοντας ομόφωνα μετά από πρόταση της Επιτροπής, μπορεί να επιτρέψει σε ένα κράτος μέλος να θεσπίσει περαιτέρω απαλλαγές ή μειώσεις των ειδικών φόρων κατανάλωσης για λόγους ειδικής πολιτικής.

Στόχος της παρούσας πρότασης είναι να επιτραπεί στην Ιταλία να εφαρμόζει, σε ορισμένες ιδιαίτερα μειονεκτικές περιοχές, μειωμένους φορολογικούς συντελεστές στο πετρέλαιο και το υγραέριο που χρησιμοποιούνται για θέρμανση, ώστε να αντισταθμιστεί μερικώς το υψηλό κόστος θέρμανσης που επιβαρύνει τους κατοίκους των εν λόγω γεωγραφικών περιοχών. Το υψηλό κόστος θέρμανσης οφείλεται είτε σε ιδιαίτερα δυσμενείς κλιματικές συνθήκες, είτε σε δυσμενείς κλιματικές συνθήκες ή στο νησιωτικό χαρακτήρα των εν λόγω ζωνών, σε συνδυασμό με προβλήματα εφοδιασμού σε καύσιμα.

Η φορολογική μείωση εφαρμόζεται σε γεωγραφικές περιοχές που πληρούν τα ακόλουθα κριτήρια:

Βάσει του άρθρου 8 παράγραφος 10 του ιταλικού νόμου αριθ. 448/1998, το πλεονέκτημα ισχύει για τις προμήθειες των εν λόγω καυσίμων (πετρέλαιο και υγραέριο) που χρησιμοποιούνται σε δήμους, οι οποίοι:

- κατατάσσονται στην κλιματική ζώνη ΣΤ (δυσμενέστατες κλιματικές συνθήκες εντός της ιταλικής επικράτειας), όπως αναφέρεται στο προεδρικό διάταγμα αριθ. 412 της 26ης Αυγούστου 1993·
- δεν διαθέτουν δίκτυο παροχής αερίου και κατατάσσονται στην κλιματική ζώνη Ε, όπως αναφέρεται στο προαναφερθέν προεδρικό διάταγμα 412/1993. Στην περίπτωση αυτή, όπως προβλέπεται στο άρθρο 8 παράγραφος 10 στοιχείο γ) σημείο 4 του νόμου αριθ. 448/1998, το πλεονέκτημα θα ανακληθεί μόλις ο δήμος συνδεθεί με το δίκτυο παροχής αερίου·
- βρίσκονται στην περιφέρεια της Σαρδηνίας και στα μικρά νησιά, εφόσον το δίκτυο παροχής φυσικού αερίου δεν είναι διαθέσιμο στις συγκεκριμένες κοινότητες. Η τελευταία αυτή κατηγορία καλύπτει όλα τα νησιά της Ιταλίας εκτός της Σικελίας.

• Γενικό πλαίσιο

Με επιστολή της 31ης Οκτωβρίου 2018, οι ιταλικές αρχές ζήτησαν την άδεια να εφαρμόζουν, σε ορισμένες ιδιαίτερα μειονεκτικές γεωγραφικές περιοχές, μειωμένους φορολογικούς συντελεστές στο πετρέλαιο και το υγραέριο που χρησιμοποιούνται για θέρμανση, με ανανέωση της εκτελεστικής απόφασης 2014/695/ΕΕ του Συμβουλίου, της 29ης Σεπτεμβρίου

⁽¹⁾ Οδηγία 2003/96/ΕΚ του Συμβουλίου, της 27ης Οκτωβρίου 2003, σχετικά με την αναδιάρθρωση του κοινοτικού πλαισίου φορολογίας των ενεργειακών προϊόντων και της ηλεκτρικής ενέργειας (ΕΕ L 283 της 31.10.2003, σ. 51)· οδηγία όπως τροποποιήθηκε τελευταία με τις οδηγίες 2004/74/ΕΚ και 2004/75/ΕΚ (ΕΕ L 157 της 30.4.2004, σ. 87 και σ. 100).

2014, που επιτρέπει στην Ιταλία να εφαρμόζει, στη γεωγραφική περιοχή που καθορίζεται στο άρθρο 8 παράγραφος 10 του νόμου αριθ. 448/1998, μειωμένους φορολογικούς συντελεστές στο πετρέλαιο και το υγραέριο που χρησιμοποιούνται για θέρμανση, σύμφωνα με το άρθρο 19 της οδηγίας 2003/96/EK ⁽²⁾. Η απόφαση αυτή επέτρεπε στην Ιταλία να εφαρμόσει, μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2018, στις εν λόγω μειονεκτικές περιοχές, μειωμένους συντελεστές ειδικών φόρων κατανάλωσης στο πετρέλαιο οικιακής χρήσης και το υγραέριο που χρησιμοποιούνται για θέρμανση. Προς αιτιολόγηση του αιτήματός της για παρέκκλιση, η Ιταλία αναφέρεται στην πολυμορφία του εδάφους της που χαρακτηρίζεται από ποικιλία κλιματικών και γεωγραφικών συνθηκών. Τα εθνικά επίπεδα του ειδικού φόρου κατανάλωσης για το πετρέλαιο και το υγραέριο που χρησιμοποιούνται για θέρμανση στην Ιταλία είναι σχετικά υψηλά. Για να αποφευχθεί η υπερβολική επιβάρυνση ορισμένων καταναλωτών που εξαρτώνται ιδιαίτερα από τη θέρμανση, η Ιταλία θέσπισε, σε ορισμένα μέρη της επικράτειάς της, μειωμένους φορολογικούς συντελεστές και επιθυμεί να συνεχίσει να εφαρμόζει μειώσεις για την περιοχή που καλύπτεται από το άρθρο 8 παράγραφος 10 του νόμου αριθ. 448/1998. Ο αριθμός των δήμων που δεν διαθέτουν δίκτυο μεθανίου, οι οποίοι επωφελούνται από το εν λόγω φορολογικό καθεστώς, εφόσον εμπίπτουν στην κλιματική ζώνη E, έχει μειωθεί σταδιακά και σημαντικά λόγω της ολοκλήρωσης της διαδικασίας δημιουργίας του δικτύου μεθανίου. Ο αριθμός τους μειώθηκε από 608 σε 260 σήμερα.

Οι προτεινόμενες μειώσεις είναι χαμηλότερες από τις μειώσεις που προβλέπονται στην προηγούμενη απόφαση. Η φορολογική μείωση που χορηγήθηκε με την εκτελεστική απόφαση 2014/695/EE του Συμβουλίου ανήλθε σε 129,11 EUR ανά 1 000 λίτρα στην περίπτωση του πετρελαίου (επιφέροντας μείωση του εφαρμοστέου φορολογικού συντελεστή στα 274,10 EUR ανά 1 000 λίτρα) και σε 159,07 EUR ανά 1 000 kg υγραερίου (επιφέροντας μείωση του εφαρμοστέου φορολογικού συντελεστή στα 30,87 EUR ανά 1 000 kg).

Από τις 11 Δεκεμβρίου 2015 εφαρμόστηκε μείωση 5,07 % του πλεονεκτήματος (σύμφωνα με το άρθρο 2 του διατάγματος του προέδρου του υπουργικού συμβουλίου — DPCM — της 29ης Σεπτεμβρίου 2015 κατ' εφαρμογή του άρθρου 1 παράγραφος 242 του νόμου αριθ. 190 της 23ης Δεκεμβρίου 2014) και οι μειώσεις φόρου ανέρχονται επί του παρόντος σε 122,56 EUR ανά 1 000 λίτρα στην περίπτωση του πετρελαίου που χρησιμοποιείται ως καύσιμο θέρμανσης (επιφέροντας μείωση του εφαρμοστέου φορολογικού συντελεστή στα 280,65 EUR ανά 1 000 λίτρα) και σε 151,01 EUR ανά 1 000 λίτρα στην περίπτωση του υγραερίου που χρησιμοποιείται ως καύσιμο θέρμανσης (επιφέροντας μείωση του εφαρμοστέου φορολογικού συντελεστή σε 38,93 EUR ανά 1 000 kg).

Με την αιτούμενη άδεια, η Ιταλία αποσκοπεί στην περαιτέρω διατήρηση των εν λόγω ισχυουσών φορολογικών μειώσεων στις καθορισμένες γεωγραφικές περιοχές.

Συνεπώς, η μείωση του φόρου ανέρχεται επί του παρόντος, κατά μέσο όρο, στο 9-10 % της τιμής του πετρελαίου που χρησιμοποιείται για θέρμανση και στο 6 % περίπου της τιμής του υγραερίου που χρησιμοποιείται για τον ίδιο σκοπό. Ειδικότερα, στις κλιματικές ζώνες E και ΣΤ η φορολογική μείωση αντιπροσωπεύει, επί του παρόντος, περίπου το 10 % της τιμής του υγραερίου και του πετρελαίου που χρησιμοποιούνται για θέρμανση.

Οι φορολογικοί συντελεστές που εφαρμόζονται είναι υψηλότεροι από τα ελάχιστα επίπεδα φορολογίας που προβλέπονται στην οδηγία.

Το φορολογικό πλεονέκτημα δεν μπορεί να συνδυαστεί με άλλες μειώσεις του ειδικού φόρου κατανάλωσης.

Σύμφωνα με τις ιταλικές αρχές, η διαφοροποίηση του φόρου βασίζεται σε αντικειμενικά κριτήρια και στόχος της είναι να διασφαλιστεί η γεωγραφική συνέχεια με τις λοιπές περιοχές

⁽²⁾ EE L 109 της 19.4.2008, σ. 27-29.

της ιταλικής επικράτειας, δηλαδή να τεθεί ο πληθυσμός των επιλέξιμων περιοχών σε πιο ισότιμη βάση σε σχέση με τον υπόλοιπο πληθυσμό της Ιταλίας, μέσω της μείωσης του δυσανάλογα υψηλού κόστους θέρμανσης. Το ποσό της φορολογικής μείωσης είναι ίδιο για όλους τους χρήστες: αποσκοπεί μόνο στη μερική ελάφρυνση του επιπλέον κόστους θέρμανσης του πληθυσμού των επιλέξιμων περιοχών, το οποίο οφείλεται στο ψυχρό κλίμα ή στα προβλήματα εφοδιασμού με καύσιμα.

Σύμφωνα με τις ιταλικές αρχές, το πρόσθετο κόστος μεταφοράς στις ορεινές περιοχές είναι κατά 140 % υψηλότερο για το πετρέλαιο και το υγραέριο σε σχέση με την υπόλοιπη χώρα.

Το κόστος των οδικών εμπορευματικών μεταφορών εξαρτάται από τον τύπο του οχήματος. Στην περίπτωση των ορεινών περιοχών και στα μικρά νησιά (όπου δεν υπάρχουν εγκαταστάσεις αποθήκευσης πετρελαϊκών προϊόντων), το υγραέριο και το πετρέλαιο θέρμανσης μεταφέρονται με φορτηγά με ρυμουλκούμενο, τα οποία, σε σύγκριση με τους οδικούς ελκυστήρες με ημιρυμουλκούμενο, συνεπάγονται πρόσθετο κόστος της τάξης του 70-80 %. Η ανάγκη να χρησιμοποιούνται αυτά τα μικρά φορτηγά προκύπτει από τη δύσκολη κατάσταση των δρόμων και από τις μειωμένες ποσότητες των προμηθειών σε καύσιμα.

Επιπλέον, στην περίπτωση των νησιών, θα πρέπει να προστεθεί το κόστος του οχηματαγωγού. Το στοιχείο αυτό μπορεί να επηρεάσει δραματικά το κόστος μεταφοράς, έως και 4 φορές.

Η ιδιαιτερότητα των νησιών συνίσταται στο γεγονός ότι, λόγω των γεωγραφικών ιδιομορφιών τους, ο εφοδιασμός σε καύσιμα περιορίζεται από άποψη επιλογής και συνεπώς είναι δαπανηρότερος σε σύγκριση με την ηπειρωτική Ιταλία, λόγω του επιπλέον κόστους μεταφοράς. Η φορολογική μείωση δεν οδηγεί σε υπέρμετρη αντιστάθμιση και δεν μειώνει τις τιμές του υγραερίου και του πετρελαίου κάτω από τα επίπεδα των τιμών στην ηπειρωτική Ιταλία. Όσον αφορά την εφαρμογή της επιδότησης στα μικρά νησιά, στις συγκεκριμένες τοποθεσίες η εφοδιαστική αλυσίδα είναι αναπόφευκτα δαπανηρότερη από ό,τι στην ηπειρωτική Ιταλία. Το υψηλότερο κόστος είναι αποτέλεσμα της έλλειψης πρωτευουσών υπηρεσιών επιμελητείας, η οποία οδηγεί σε υψηλότερο κόστος διανομής. Το υψηλότερο κόστος οφείλεται επίσης στη συχνά προβληματική οδική πρόσβαση, στο υψηλότερο κόστος καυσίμων κίνησης σε σχέση με την ηπειρωτική χώρα και στο κόστος μεταφοράς για την πρόσβαση στα μικρά νησιά, καθώς και στις περιορισμένες ποσότητες των μεμονωμένων προμηθειών. Οι ιταλικές αρχές εκτίμησαν το υψηλότερο κόστος ως περίπου 10-15 % υψηλότερο από το αντίστοιχο κόστος στην ηπειρωτική Ιταλία.

Οι ιταλικές αρχές εξηγούν ότι, κατά τα τελευταία έτη, το μέτρο επέφερε μείωση της τελικής τιμής αγοράς υγραερίου και πετρελαίου θέρμανσης κατά περίπου 10%.

Όσον αφορά την πρόοδο του εθνικού δικτύου διανομής φυσικού αερίου, οι ιταλικές αρχές επισημαίνουν ότι η διαδικασία για τη δημιουργία δικτύου διανομής μεθανίου στην ιταλική επικράτεια μπορεί να θεωρηθεί ότι έχει ολοκληρωθεί. Ωστόσο, λόγω της πολυμορφίας της ιταλικής επικράτειας, η οποία χαρακτηρίζεται από ιδιαίτερα διαφοροποιημένη φυσική γεωγραφία, η διαδικασία αυτή εξακολουθεί να είναι ιδιαίτερα προβληματική, ή ακόμη και σε ορισμένες περιπτώσεις ανέφικτη σε ορισμένα τμήματα της επικράτειας, μεταξύ άλλων και λόγω του σχετικού κόστους. Σε αυτό το πλαίσιο, η περιφέρεια της Σαρδηνίας, τα μικρά νησιά και ορισμένοι δήμοι που βρίσκονται σε τυπικά ορεινές περιοχές εξακολουθούν να μην έχουν πρόσβαση στο μεθάνιο, και σε ορισμένες περιπτώσεις δεν θα έχουν ποτέ.

Οι ετήσιες δαπάνες του προϋπολογισμού για το μέτρο είναι περίπου 230 εκατ. EUR.

- **Ισχύουσες διατάξεις στον τομέα της πρότασης**

Οδηγία 2003/96/EK του Συμβουλίου, της 27ης Οκτωβρίου 2003, σχετικά με την αναδιάρθρωση του κοινοτικού πλαισίου φορολογίας των ενεργειακών προϊόντων και της ηλεκτρικής ενέργειας και απόφαση 2014/695/ΕΕ του Συμβουλίου, της 29ης Σεπτεμβρίου 2014, που επιτρέπει στην Ιταλία να εφαρμόζει, σε συγκεκριμένες γεωγραφικές περιοχές, μειωμένους φορολογικούς συντελεστές στο πετρέλαιο και το υγραέριο που χρησιμοποιούνται για θέρμανση, σύμφωνα με το άρθρο 19 της οδηγίας 2003/96/EK.

- **Συνέπεια με τις άλλες πολιτικές και στόχους της Ένωσης**

Κάθε αίτημα παρέκκλισης βάσει του άρθρου 19 της οδηγίας για τη φορολογία της ενέργειας πρέπει να εξετάζεται από την Επιτροπή λαμβάνοντας υπόψη την ορθή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς, την ανάγκη να διασφαλισθεί θεμιτός ανταγωνισμός και τις ενωσιακές πολιτικές για την υγεία, το περιβάλλον, την ενέργεια και τις μεταφορές.

Η διαφοροποίηση του φόρου συνεπάγεται μερική ελάφρυνση του επιπλέον κόστους θέρμανσης, το οποίο επιβαρύνει τους πολίτες σε ορισμένες γεωγραφικές περιοχές της Ιταλίας που βρίσκονται σε ιδιαίτερα μειονεκτική θέση σε σύγκριση με την υπόλοιπη επικράτεια και για τους οποίους, συνεπώς, ο κανονικός φορολογικός συντελεστής για το υγραέριο και το πετρέλαιο θέρμανσης θα οδηγούσε σε υπερβολική φορολογική επιβάρυνση. Το γεωγραφικό μειονέκτημα συνεπάγεται επιπλέον κόστος θέρμανσης το οποίο οφείλεται στις δυσμενείς κλιματικές συνθήκες ή στον νησιωτικό χαρακτήρα των εν λόγω ζωνών, σε συνδυασμό με την έλλειψη εναλλακτικών πόρων θέρμανσης, ιδίως την έλλειψη πρόσβασης στο δίκτυο φυσικού αερίου.

Ο μειωμένος φορολογικός συντελεστής, τόσο για το πετρέλαιο όσο και για το υγραέριο, εξακολουθεί να είναι υψηλότερος από τα ελάχιστα ενωσιακά επίπεδα φορολογίας που καθορίζονται στην οδηγία για τη φορολογία της ενέργειας και ελαφρύνει μόνο εν μέρει το επιπλέον κόστος θέρμανσης που επιβαρύνει τις εν λόγω γεωγραφικές περιοχές.

Μπορεί ως εκ τούτου να θεωρηθεί ότι η μείωση συμβιβάζεται με τον στόχο της παροχής φορολογικού κινήτρου που αποσκοπεί στην ενεργειακή απόδοση. Το μέτρο δεν κρίθηκε ασυμβίβαστο με τις σχετικές ενωσιακές πολιτικές για το περιβάλλον και την ενέργεια.

Εξάλλου, το μέτρο αυτό είναι αποδεκτό από την άποψη της ορθής λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς και της ανάγκης διασφάλισης θεμιτού ανταγωνισμού. Αποσκοπεί απλώς στη μερική αντιστάθμιση του επιπλέον κόστους θέρμανσης, το οποίο οφείλεται στις αντικειμενικές συνθήκες που επικρατούν στις εν λόγω περιοχές. Η φορολογική μείωση δεν είναι σωρευτική με οποιεσδήποτε άλλες φορολογικές ελαφρύνσεις και δεν εφαρμόζεται για άλλες χρήσεις των καυσίμων θέρμανσης εκτός της θέρμανσης χώρων.

Το άρθρο 19 παράγραφος 2 της οδηγίας 2003/96/EK προβλέπει, για το εν λόγω είδος μέτρου, μέγιστο διάστημα έξι ετών με δυνατότητα παράτασης. Δεδομένου ότι η ισχύουσα ρύθμιση δεν έχει αρνητικές επιπτώσεις στο ενδοενωσιακό εμπόριο και στο γενικό επίπεδο φορολογίας των καυσίμων στην Ιταλία, προκειμένου να εξασφαλιστεί η ασφάλεια δικαίου στις περιφέρειες, η Επιτροπή προτείνει στο παρόν στάδιο να χορηγηθεί άδεια για έξι έτη, δηλαδή από την 1η Ιανουαρίου 2019 έως την 31η Δεκεμβρίου 2024.

Ωστόσο, για να μην υπονομευθούν οι μελλοντικές γενικές εξελίξεις του υφιστάμενου νομικού πλαισίου, είναι σκόπιμο να προβλεφθεί ότι, σε περίπτωση που το Συμβούλιο, ενεργώντας βάσει του άρθρου 113 της Συνθήκης, θεσπίσει ένα τροποποιημένο γενικό σύστημα φορολογίας των ενεργειακών προϊόντων με το οποίο δεν θα εναρμονίζεται η παρούσα άδεια, η παρούσα απόφαση λήγει την ημέρα κατά την οποία καθίστανται εφαρμοστέοι οι εν λόγω τροποποιημένοι κανόνες.

Εάν το Συμβούλιο εγκρίνει ένα τέτοιο νέο σύστημα και η Επιτροπή κρίνει ότι η άδεια που προτείνεται στην παρούσα πρόταση εξακολουθεί να δικαιολογείται, θα εξετάσει θετικά και έγκαιρα κάθε αίτημα της Ιταλίας για τη χορήγηση παρόμοιας άδειας προσαρμοσμένης σε αυτό το νέο σύστημα, έτσι ώστε να εξασφαλιστεί η συνέχεια της παρούσας πρότασης.

- **Κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις**

Το μέτρο ενδέχεται να συνιστά κρατική ενίσχυση σύμφωνα με το άρθρο 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ. Δεδομένου ότι οι μειωμένοι συντελεστές είναι μεγαλύτεροι από τους ελάχιστους συντελεστές της ΕΕ, το μέτρο θα καλύπτεται από το άρθρο 44 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 651/2014 (γενικός κανονισμός απαλλαγής κατά κατηγορία) και, ως εκ τούτου, θα θεωρείται συμβατό με την εσωτερική αγορά. Κατά τη λήξη της περιόδου ισχύος του γενικού κανονισμού απαλλαγής κατά κατηγορία στις 31 Δεκεμβρίου 2020, οι ενισχύσεις εξακολουθούν να τυγχάνουν απαλλαγής κατά τη διάρκεια περιόδου προσαρμογής έξι μηνών (βλ. άρθρο 58 παράγραφος 4 του γενικού κανονισμού απαλλαγής κατά κατηγορία). Η απόφαση δεν θίγει τους εφαρμοστέους κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις κατά τη διάρκεια της περιόδου την οποία καλύπτει η παρέκκλιση.

2. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ, ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΑΛΟΓΙΚΟΤΗΤΑ

- **Νομική βάση**

Το άρθρο 19 της οδηγίας 2003/96/ΕΚ του Συμβουλίου.

- **Αρχή της επικουρικότητας**

Ο τομέας της έμμεσης φορολογίας που καλύπτεται από το άρθρο 113 της ΣΛΕΕ δεν υπάγεται καθ'αυτός στην αποκλειστική αρμοδιότητα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 3 της Συνθήκης.

Ωστόσο, δυνάμει του άρθρου 19 της οδηγίας 2003/96/ΕΚ, στο Συμβούλιο έχει δοθεί αποκλειστική αρμοδιότητα, σύμφωνα με το παράγωγο δίκαιο, να επιτρέπει σε ένα κράτος μέλος να θεσπίζει περαιτέρω απαλλαγές ή μειώσεις κατά την έννοια της εν λόγω διάταξης. Τα κράτη μέλη δεν μπορούν επομένως να υποκαταστήσουν το Συμβούλιο. Κατά συνέπεια, στην παρούσα εκτελεστική απόφαση δεν έχει εφαρμογή η αρχή της επικουρικότητας. Εν πάση περιπτώσει, δεδομένου ότι η παρούσα πράξη δεν αποτελεί σχέδιο νομοθετικής πράξης, δεν θα πρέπει να διαβιβαστεί στα εθνικά κοινοβούλια σύμφωνα με το πρωτόκολλο αριθ. 2 που προσαρτάται στις Συνθήκες για τον έλεγχο της συμμόρφωσης με την αρχή της επικουρικότητας.

- **Αρχή της αναλογικότητας**

Η πρόταση τηρεί την αρχή της αναλογικότητας. Η μείωση της φορολογίας δεν υπερβαίνει τα αναγκαία όρια για την επίτευξη των συγκεκριμένων στόχων. Οι φορολογικές μειώσεις εφαρμόζονται σε καθορισμένες γεωγραφικές περιοχές. Οι εγκριθέντες φορολογικοί συντελεστές είναι υψηλότεροι από τα ελάχιστα επίπεδα φορολογίας που προβλέπονται στην οδηγία.

- **Επιλογή της νομικής πράξης**

Προτεινόμενο μέσο: εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου.

Το άρθρο 19 της οδηγίας 2003/96 προβλέπει μόνο αυτό το είδος μέτρου.

3. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΚ ΤΩΝ ΥΣΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΕΩΝ, ΤΩΝ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΕΩΝ ΜΕ ΤΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΚΤΙΜΗΣΕΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

- **Εκ των υστέρων αξιολογήσεις / έλεγχοι καταλληλότητας της ισχύουσας νομοθεσίας**

Το μέτρο δεν απαιτεί την αξιολόγηση της ισχύουσας νομοθεσίας.

- **Διαβούλευση με τα ενδιαφερόμενα μέρη**

Η πρόταση συνίσταται σε φορολογική μείωση, η οποία αφορά μόνο την Ιταλία.

- **Συγκέντρωση και χρησιμοποίηση εμπειρογνωμοσύνης**

Δεν χρησιμοποιήθηκαν εξωτερικοί εμπειρογνώμονες.

- **Εκτίμηση επιπτώσεων**

Δεν πραγματοποιήθηκε εκτίμηση επιπτώσεων.

- **Θεμελιώδη δικαιώματα**

Το μέτρο δεν έχει επίπτωση στα θεμελιώδη δικαιώματα.

4. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

Το μέτρο δεν συνεπάγεται ούτε οικονομική ούτε διοικητική επιβάρυνση για την Ένωση. Συνεπώς, η πρόταση δεν έχει καμία επίπτωση στον προϋπολογισμό της Ένωσης.

5. ΛΟΙΠΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Σχέδια εφαρμογής και ρυθμίσεις παρακολούθησης, αξιολόγησης και υποβολής εκθέσεων.

Δεν χρειάζεται σχέδιο εφαρμογής. Η παρούσα πρόταση αφορά τη χορήγηση άδειας μείωσης του φόρου για μεμονωμένο κράτος μέλος κατόπιν αιτήματός του. Η άδεια χορηγείται για περιορισμένο χρονικό διάστημα έξι ετών. Ο φορολογικός συντελεστής ο οποίος θα εφαρμοστεί θα είναι υψηλότερος από το ελάχιστο επίπεδο φορολογίας που καθορίζεται από την οδηγία για τη φορολογία της ενέργειας. Είναι δυνατή η αξιολόγηση του μέτρου σε περίπτωση αιτήματος ανανέωσης μετά τη λήξη του εξαετούς χρονικού διαστήματος.

- **Σύνοψη του προτεινόμενου μέτρου**

Η Επιτροπή προτείνει να επιτραπεί η φορολογική μείωση που ανέρχεται σε 122,56 EUR ανά 1 000 λίτρα στην περίπτωση του πετρελαίου και σε 151,01 EUR ανά 1 000 kg στην περίπτωση του υγραερίου. Οι εφαρμοστέοι φορολογικοί συντελεστές είναι 280,65 EUR ανά 1 000 λίτρα για το πετρέλαιο που χρησιμοποιείται ως καύσιμο θέρμανσης και, αντίστοιχα, 38,93 EUR ανά 1 000 kg για το υγραέριο που χρησιμοποιείται ως καύσιμο θέρμανσης. Οι εφαρμοστέοι φορολογικοί συντελεστές είναι υψηλότεροι από τα ελάχιστα επίπεδα φορολογίας που προβλέπονται στην οδηγία 2003/96/ΕΚ.

Πρόταση

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

που επιτρέπει στην Ιταλία να εφαρμόζει, σε συγκεκριμένες γεωγραφικές περιοχές, μειωμένους φορολογικούς συντελεστές στο πετρέλαιο και το υγραέριο που χρησιμοποιούνται για θέρμανση, σύμφωνα με το άρθρο 19 της οδηγίας 2003/96/ΕΚ

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Έχοντας υπόψη την οδηγία 2003/96/ΕΚ του Συμβουλίου, της 27ης Οκτωβρίου 2003, σχετικά με την αναδιάρθρωση του κοινοτικού πλαισίου φορολογίας των ενεργειακών προϊόντων και της ηλεκτρικής ενέργειας³, και ιδίως το άρθρο 19 παράγραφος 1,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Βάσει του άρθρου 19 παράγραφος 1 της οδηγίας 2003/96/ΕΚ, επιτράπη στην Ιταλία να εφαρμόζει, σε ορισμένες ιδιαίτερα μειονεκτικές περιοχές, μειωμένους συντελεστές ειδικών φόρων κατανάλωσης για το πετρέλαιο και το υγραέριο που χρησιμοποιούνται για θέρμανση. Η τελευταία άδεια χορηγήθηκε μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2018 με την εκτελεστική απόφαση 2014/695/ΕΕ του Συμβουλίου⁴.
- (2) Με επιστολή της 31ης Οκτωβρίου 2018, οι ιταλικές αρχές ζήτησαν την άδεια να εφαρμόσουν, σε ορισμένες ιδιαίτερα μειονεκτικές γεωγραφικές περιοχές, μειωμένους φορολογικούς συντελεστές στο πετρέλαιο και το υγραέριο που χρησιμοποιούνται για θέρμανση, μέσω της παράτασης της πρακτικής που ακολουθείτο σε ορισμένες περιοχές βάσει της απόφασης 2014/695/ΕΕ, και μάλιστα πριν από τη λήξη ισχύος της. Οι ιταλικές αρχές έδωσαν περαιτέρω πληροφορίες και διευκρινίσεις στις 14 Δεκεμβρίου 2018. Οι ιταλικές αρχές ζήτησαν την άδεια για την περίοδο από την 1η Ιανουαρίου 2019 έως την 31η Δεκεμβρίου 2024.
- (3) Η Ιταλία έχει έδαφος που χαρακτηρίζεται από μεγάλη πολυμορφία και ποικιλία κλιματικών και γεωγραφικών συνθηκών. Λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαιτερότητες του εδάφους της, η Ιταλία θέσπισε μειωμένους φορολογικούς συντελεστές για το πετρέλαιο και το υγραέριο, με σκοπό τη μερική αντιστάθμιση του δυσανάλογα υψηλού κόστους θέρμανσης για τους κατοίκους ορισμένων γεωγραφικών περιοχών.
- (4) Η διαφοροποίηση του φόρου βασίζεται σε αντικειμενικά κριτήρια και αποσκοπεί στο να τεθεί ο πληθυσμός των επιλέξιμων περιοχών σε πιο ισότιμη βάση σε σχέση με τον υπόλοιπο πληθυσμό της Ιταλίας, μέσω της μείωσης του δυσανάλογα υψηλού κόστους θέρμανσης, το οποίο οφείλεται στις δυσμενείς κλιματικές συνθήκες ή στα

⁽³⁾ ΕΕ L 283 της 31.10.2003, σ. 51.

⁽⁴⁾ Εκτελεστική απόφαση 2014/695/ΕΕ του Συμβουλίου, της 29ης Σεπτεμβρίου 2014, που επιτρέπει στην Ιταλία να εφαρμόζει, σε συγκεκριμένες γεωγραφικές περιοχές, μειωμένους φορολογικούς συντελεστές στο πετρέλαιο και το υγραέριο που χρησιμοποιούνται για θέρμανση, σύμφωνα με το άρθρο 19 της οδηγίας 2003/96/ΕΚ (ΕΕ L 291 της 7.10.2014, σ. 16).

προβλήματα εφοδιασμού με καύσιμα, σε σύγκριση με την υπόλοιπη ιταλική επικράτεια.

- (5) Οι μειωμένοι φορολογικοί συντελεστές εφαρμόζονται σε γεωγραφικές περιοχές που πληρούν τα ακόλουθα κριτήρια: α) δυσμενέστερες κλιματικές συνθήκες εντός της ιταλικής επικράτειας (κοινότητες που βρίσκονται εντός της ζώνης ΣΤ, όπως αυτή ορίζεται στο προεδρικό διάταγμα αριθ. 412 της 26ης Αυγούστου 1993⁵), β) δυσμενείς κλιματικές συνθήκες σε συνδυασμό με προβλήματα εφοδιασμού με καύσιμα (κοινότητες που βρίσκονται εντός της ζώνης Ε, όπως αυτή ορίζεται στο προεδρικό διάταγμα αριθ. 412 της 26ης Αυγούστου 1993, εφόσον το δίκτυο παροχής φυσικού αερίου δεν είναι διαθέσιμο στις συγκεκριμένες κοινότητες) και γ) γεωγραφική απομόνωση σε συνδυασμό με δύσκολη και δαπανηρή προμήθεια καυσίμων: Σαρδηνία και μικρά νησιά, εφόσον το δίκτυο παροχής φυσικού αερίου δεν είναι διαθέσιμο στις συγκεκριμένες κοινότητες. Η εφαρμογή των μειωμένων φορολογικών συντελεστών θα πρέπει να εφαρμόζεται μόνο μέχρι την ολοκλήρωση του δικτύου παροχής φυσικού αερίου στις οικείες κοινότητες.
- (6) Το αιτούμενο μέτρο επανεξετάστηκε από την Επιτροπή και διαπιστώθηκε ότι δεν στρεβλώνει τον ανταγωνισμό ούτε παρακωλύει τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς και δεν θεωρείται ασυμβίβαστο με την ενωσιακή πολιτική για το περιβάλλον, την ενέργεια και τις μεταφορές. Ο μειωμένος φορολογικός συντελεστής, τόσο για το πετρέλαιο όσο και για το υγραέριο, εξακολουθεί να είναι υψηλότερος από τα ελάχιστα ενωσιακά επίπεδα φορολογίας που καθορίζονται στην οδηγία 2003/96/ΕΚ και ελαφρύνει μόνο εν μέρει το επιπλέον κόστος θέρμανσης που επιβαρύνει τις εν λόγω γεωγραφικές περιοχές.
- (7) Ως εκ τούτου, πρέπει να επιτραπεί στην Ιταλία, σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 2 της οδηγίας 2003/96/ΕΚ, να εφαρμόσει, σε συγκεκριμένες γεωγραφικές περιοχές, μειωμένους φορολογικούς συντελεστές στο πετρέλαιο και το υγραέριο που χρησιμοποιούνται για θέρμανση μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2024.
- (8) Όπως προκύπτει από το άρθρο 19 παράγραφος 2 της οδηγίας 2003/96/ΕΚ, κάθε άδεια που χορηγείται δυνάμει του εν λόγω άρθρου πρέπει να είναι αυστηρά περιορισμένη χρονικά.
- (9) Για να εξασφαλιστεί για τις ενδιαφερόμενες περιφέρειες επαρκής βαθμός ασφάλειας, η άδεια θα πρέπει να χορηγείται για περίοδο έξι ετών. Ωστόσο, για να μην υπονομευθούν οι μελλοντικές γενικές εξελίξεις του υφιστάμενου νομικού πλαισίου είναι σκόπιμο να προβλεφθεί ότι, σε περίπτωση που το Συμβούλιο, ενεργώντας βάσει του άρθρου 113 της Συνθήκης, θεσπίσει ένα τροποποιημένο γενικό σύστημα φορολογίας των ενεργειακών προϊόντων με το οποίο δεν θα συνάδει η παρούσα άδεια, η παρούσα απόφαση λήγει την ημέρα κατά την οποία καθίστανται εφαρμοστέοι οι κανόνες σχετικά με το εν λόγω τροποποιημένο σύστημα.
- (10) Προκειμένου να διασφαλιστεί ότι το μέτρο θα εφαρμοσθεί χωρίς διακοπή σε σχέση με την άδεια για την εφαρμογή μειωμένων συντελεστών του ειδικού φόρου κατανάλωσης που χορηγούνται με την απόφαση 2014/695/ΕΕ, που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2018, θα πρέπει η παρούσα απόφαση να εφαρμοσθεί από την 1η Ιανουαρίου 2019.

⁵) Με το προεδρικό διάταγμα αριθ. 412 της 26ης Αυγούστου 1993, το έδαφος της Ιταλίας υποδιαιρείται σε έξι κλιματικές ζώνες (Α έως ΣΤ). Η κατάταξη γίνεται με βάση τη μονάδα «βαθμοί ανά ημέρα», που αντιπροσωπεύει τον αριθμό των ημερών ανά έτος, κατά τις οποίες η εξωτερική θερμοκρασία διαφέρει από τη βέλτιστη των 20 °C και, ως εκ τούτου, η θέρμανση είναι απαραίτητη.

(11) Η παρούσα απόφαση δεν θίγει την εφαρμογή των ενωσιακών κανόνων σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

1. Η Ιταλία λαμβάνει άδεια να εφαρμόσει μειωμένους φορολογικούς συντελεστές στο πετρέλαιο και το υγραέριο που χρησιμοποιούνται για θέρμανση στις ακόλουθες μειονεκτικές γεωγραφικές περιοχές:

- α) κοινότητες εντός της κλιματικής ζώνης ΣΤ, όπως ορίζεται με το προεδρικό διάταγμα αριθ. 412 της 26ης Αυγούστου 1993·
- β) κοινότητες εντός της κλιματικής ζώνης Ε, όπως ορίζεται με το προεδρικό διάταγμα αριθ. 412 της 26ης Αυγούστου 1993·
- γ) κοινότητες της Σαρδηνίας και των μικρών νησιών, ήτοι όλων των ιταλικών νησιών πλην της Σικελίας.

2. Για να αποφευχθεί η τυχόν υπέρμετρη αντιστάθμιση, η μείωση δεν υπερβαίνει το επιπλέον κόστος θέρμανσης στις εν λόγω περιοχές. Στη συγκεκριμένη περίπτωση της Σαρδηνίας και των μικρών νησιών, κατά συνέπεια, η φορολογική μείωση δεν πρέπει να μειώνει την τιμή κάτω από την τιμή του ίδιου καυσίμου στην ηπειρωτική Ιταλία.

3. Ο μειωμένος φορολογικός συντελεστής πληροί τις απαιτήσεις της οδηγίας 2003/96/ΕΚ και, ειδικότερα, τα ελάχιστα επίπεδα φορολογίας που καθορίζονται στο άρθρο 9 της εν λόγω οδηγίας.

Άρθρο 2

Η επιλεξιμότητα των γεωγραφικών περιοχών που αναφέρονται στο άρθρο 1 παράγραφος 1 στοιχεία β) και γ) εξαρτάται από την προϋπόθεση να μην είναι διαθέσιμο δίκτυο παροχής φυσικού αερίου στην συγκεκριμένη κοινότητα.

Άρθρο 3

Η παρούσα απόφαση εφαρμόζεται από την 1η Ιανουαρίου 2019 έως τις 31 Δεκεμβρίου 2024.

Ωστόσο, εάν το Συμβούλιο, ενεργώντας βάσει του άρθρου 113 της Συνθήκης, θεσπίσει ένα τροποποιημένο γενικό σύστημα φορολογίας των ενεργειακών προϊόντων με το οποίο δεν συνάδει η άδεια που χορηγείται σύμφωνα με το άρθρο 1 της παρούσας απόφασης, η παρούσα απόφαση λήγει την ημέρα κατά την οποία τίθενται σε εφαρμογή οι κανόνες για το εν λόγω τροποποιημένο σύστημα.

Άρθρο 4

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στην Ιταλική Δημοκρατία.

Βρυξέλλες,

*Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος*